

Språkets betydelse för mäns attraktivitet

Kvinnors preferenser mellan finska och svenska i Finland

Olivia Teiksala

Kandidatavhandling

Institutionen för språk- och översättningsvetenskap

Humanistiska fakulteten

Åbo universitet

Maj 2025

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck –järjestelmällä

Nordiska språk

Olivia Teiksala

Språkets betydelse för mäns attraktivitet: Kvinnors preferenser mellan finska och svenska i Finland

32 sidor, 1 s. bilagor

Syftet med denna kandidatavhandling är att undersöka huruvida finländska kvinnor anser finsk- eller svenskspråkiga män som mer attraktiva, samt om deras preferens varierar beroende på ålder, modersmål, utbildning eller språkkompetens. Studien utreder också hur flyt och brytning påverkar männens attraktivitet och om det finns tydliga preferenser i olika landskap i Finland. Materialet utgörs av finska och svenska röstinspelningar från sju män med olika språkliga bakgrunder, inklusive en AI-genererad röst, samt en Webropol-enkät besvarad av totalt 860 hetero- och bisexuella finländska kvinnor. Undersökningen utgår från både kvantitativa och kvalitativa metoder.

Undersökningens resultat visar att finskspråkiga kvinnor i allmänhet föredrar svenskspråkiga män, särskilt i yngre åldersgrupper. Denna preferens verkar vara tydligare i landskap med lägre inkomstnivåer, vilket antyder att svenskspråkighet möjligen associeras med högre social status. Samtidigt minskar preferensen för svenskspråkighet bland finskspråkiga kvinnor med hög kompetens i svenska, vilket indikerar att attraktionskraften i svenskspråkigheten kan vara kopplad till uppfattningen att svenska är talarens modersmål.

En svensk brytning i finska uppfattas inte som attraktiv bland finskspråkiga kvinnor, medan svenskspråkiga kvinnor bedömer den som neutral. Svenskspråkiga kvinnor uppvisar en mycket stark preferens för svenska när accenten är finlandssvensk. Studien visar också att talflyt har större betydelse än uttal för svenskspråkiga kvinnor, vilket kan tyda på att flyt i språket uppfattas som en signal om intelligens. Emellertid reagerar finskspråkiga kvinnor med hög kunskap i svenska starkare på uttalsfel än på nedsatt talflyt i svenska.

Studien bekräftar tidigare forskningsresultat om att kvinnors krav på partners kvalitet minskar med åldern. Detta mönster återfinns även när bedömningen baseras enbart på rösten. Betyget för röstklippen ökade generellt med åldern, med undantag för de svenska röstklippen inom den äldsta informantgruppen. Skillnaderna var särskilt tydliga för män med åldrade röster, vilket antyder att kvinnor tenderar att föredra partners närmare sin egen ålder i stället för mycket äldre eller yngre.

Denna studie bidrar till tillämpningen av evolutionspsykologi inom lingvistisk forskning. Den är den första i sitt slag som jämför finska och svenska ur detta perspektiv. Studien belyser hur språkliga och sociokulturella faktorer kan påverka partnerpreferenser i en tvåspråkig kontext samt bidrar till forskningen om språkets roll i social perception och attraktion.

Nyckelord: evolutionspsykologi, sociolingvistik, språk och attraktivitet, evolutionärt marknadsvärde, svenska i Finland

Innehållsförteckning

Sammandrag

1 Inledning	4
1.1 Syfte	4
1.2 Material och metod	5
1.2.1 Röstinspelningarna.....	5
1.2.2 Enkäten.....	6
1.3 Disposition	6
2 Teoretiska utgångspunkter	7
2.1 Indirekta faktorer som påverkar mäns attraktivitet.....	7
2.2 Direkta faktorer som påverkar mäns attraktivitet.....	8
2.3 Språk som markör för social prestige i Finland.....	9
2.4 Datainsamling och respondenturval.....	10
3 Analys	12
3.1 Man 1.....	12
3.2 Man 2.....	13
3.3 Man 3.....	15
3.4 Man 4.....	16
3.5 Man 5.....	18
3.6 Man 6.....	19
3.7 Man 7.....	20
3.8 Kvinnornas utbildning och ålder.....	21
3.9 Landskap.....	23
4 Sammanfattning och diskussion	24
Referenser	26
Bilagor	32
Bilaga 1. Frågorna i Webropol-enkäten.....	32

1 Inledning

Denna kandidatavhandling intresserar sig för språkets betydelse för människans sexuella urval, mer precist kvinnornas preferenser mellan finska och svenska i Finland. Tidigare forskning har visat att ett språks attraktionskraft först och främst är kopplad till dess upplevda sociala status. I Finland tenderar social status spela en mindre avgörande roll för individens livsbanor jämfört med flera andra länder, vilket ofta leder till en föreställning om ett relativt jämlikt samhälle. Trots detta kan omedvetna uppfattningar om andra individers sociala status ha betydande effekter på perceptionen.

Studien placerar sig i skärningspunkten mellan sociolingvistik och evolutionspsykologi, med syftet att blottlägga mönster i finländska kvinnors språkpreferens hos män. Evolutionspsykologi är en disciplin som intresserar sig för kognition och beteende ur ett evolutionärt perspektiv. Evolutionspsykologi får allt mer fotfäste inom olika ämnen och att kunna tillämpa det evolutionära tänkandet i alla områden kommer att vara mycket viktigt i framtiden. Att tillämpa ett evolutionärt perspektiv inom språkforskning skapar möjligheter att förstå inte bara de omedelbara och direkta orsakerna till diverse språkfenomen utan även adaptiva förklaringar till dem.

1.1 Syfte

Syftet med denna undersökning är att utreda huruvida det finns en upplevd attraktivitetsskillnad mellan finsk- och svenskspråkiga män enligt hetero- och bisexuella finländska kvinnor. Med denna studie söker jag svar på följande frågor:

- Anser finländska kvinnor finsk- eller svenskspråkiga män som mer attraktiva?
- Påverkas preferenserna av kvinnornas ålder, modersmål, utbildning eller kunskapsnivå i språket?
- Hur påverkar flyt och brytning männens upplevda attraktionskraft?
- Hur varierar preferensen mellan olika landskap?

Syftet med den första frågan är att undersöka huruvida finländska kvinnor uppfattar samma man som mer attraktiv när han talar finska jämfört med när han talar svenska. Den andra och tredje frågan fördjupar den första frågan och bidrar till att förklara dess resultat. Den fjärde frågan syftar ytterligare till att förklara skillnader i preferenser genom att beakta de språkliga och socioekonomiska förhållandena i olika landskap i Finland.

Tidigare forskning visar att ett språks upplevda attraktivitet framför allt beror på dess associerade sociala status (Chand 2009:passim). Angående Finlands två officiella språk finns det ett antal faktorer som kan påverka perceptionen av social status. En vanlig stereotyp, grundad i historiska omständigheter, är att den svenskspråkiga befolkningen är mer välbärgad än den finskspråkiga (Saarela 2006:44). Forskning har visat att denna stereotyp har stöd i verkliga förhållanden (Saarela 2004:passim). Förmögenhet i sin tur ökar en mans ”evolutionära marknadsvärde”. Enligt evolutionära teorier kan detta öka hans attraktionskraft genom att signalera tillgång till resurser som förbättrar den potentiella partners reproduktiva lämplighet (eng. fitness, fi. kelpoisuus).

Samtidigt kan preferenser påverkas av psykologiska mekanismer såsom exponeringseffekten (mere-exposure effect, kallas även familiaritetseffekten), där individer tenderar att föredra det som är bekant och tycka mer om objektet ju mer man exponeras för det. Exponeringseffekten kan förklara varför kvinnor föredrar det språk som de oftast hör i vardagen, vilket i Finland ofta är majoritetsspråket finska. Släktskapsselektion (kin selection, sukulaivalinta) förutspår att vi är mer benägna att gynna individer som liknar oss själva, eftersom detta kan bidra till att bevara våra gener. Dessutom antyder teorin om sexuell prägling (imprinting, leimautuminen) att individer kan utveckla preferenser för partners som liknar föräldern av det motsatta könet.

1.2 Material och metod

Materialet för denna avhandling består av röstinspelningar och en Webropol-enkät. Undersökningen utgår från både kvantitativa och kvalitativa metoder. Eftersom det saknas tidigare forskning om detta ämne, krävs kvalitativa metoder för att möjliggöra teoribildning och för att etablera relevanta kopplingar till existerande teoretiska ramverk inom närliggande forskningsfält såsom evolutionspsykologi.

1.2.1 Röstinspelningarna

Röstinspelningarna kommer från sju män som talar både finska och svenska. Vissa talare är tvåspråkiga, medan andra har antingen finska eller svenska som modersmål och behärskar det andra språket på minst samtalsnivå, ungefär motsvarande nivå B1 enligt den europeiska referensramen för språk (CEFR) (Council of Europe 2020). Varje man läser upp en innehållsligt homogen text framtagen av mig för detta syfte på båda språken. Röstklippen är

cirka 20-30 sekunder långa och de upplästa texterna behandlar generella naturvetenskapliga ämnen, såsom mineral och moln.

Studien syftar främst till att jämföra varje individ med sig själv på de två språken, snarare än att jämföra männen sinsemellan. Variationen i de deltagande männens språkliga bakgrund beaktas i analysen.

1.2.2 Enkäten

Röstinspelningarna presenteras i en enkät som besvaras av hetero- och bisexuella finländska kvinnor som är minst 18 år gamla och behärskar både svenska och finska på minst samtalsnivå. Kravet på språkkunskap syftar till att minimera risken för att bristande förståelse av innehållet påverkar bedömningen.

Informanterna får lyssna på ett urval röstklipp, där varje man representeras av ett slumpmässigt valt klipp. Detta innebär att kvinnorna inte har någon anledning att anta att talaren har spelat in röstklipp på båda språken. Efter att ha lyssnat på ett klipp ombeds informanten att ge ett attraktivitetsbetyg till det. De genomsnittliga betygen analyseras och jämförs sedan med avseende på kvinnornas ålder, modersmål, utbildning och landskap.

1.3 Disposition

Kapitel 1 har redogjort för avhandlingens ämne, syfte, forskningsfrågor samt materialet och metoden. Kapitel 2 behandlar avhandlingens teoretiska utgångspunkter med särskilt fokus på evolutionspsykologi och adaptiva förklaringsmodeller. Kapitel 2 innehåller även en genomgång av röstklippen och enkäten. I kapitel 3 presenteras och analyseras undersökningens resultat. Slutligen innehåller kapitel 4 en sammanfattning av studien och en diskussion av de centrala resultaten.

2 Teoretiska utgångspunkter

Detta kapitel redogör för de mekanismer som påverkar männens attraktivitet hos kvinnor enligt evolutionspsykologin. Jag presenterar dem i två kategorier – indirekta och direkta – och förklarar då kopplingen till språkfrågan i Finland. Detta kapitel innehåller också en genomgång av röstinspelningarna och enkäten.

Jag fokuserar på adaptiva förklaringar som härstammar från vår miljö för evolutionär anpassning (environment of evolutionary adaptedness). Jag generaliserar utifrån tidigare genomförda studier. Dessutom fokuserar jag på faktorer som är relevanta för den nordeuropeiska miljön. Det är dock viktigt att notera att det på individ- och populationsnivå dessutom kan finnas andra faktorer som påverkar attraktionsprocessen, såsom olika former av prägling, samt varierande regionala selektionstryck (selection pressure, valintapaine), såsom parasiter.

2.1 Indirekta faktorer som påverkar mäns attraktivitet

Kvinnor är generellt sett mer selektiva än män när det gäller val av partner (Geary, Vigil & Byrd-Craven 2003). Detta beror på att reproduktion är en mer krävande investering för honan än för hanen när det gäller människor. Kvinnor har kapacitet att producera färre avkommor än män under sin livstid. Därför måste de välja sina partners med omsorg. Till detta hör att kvinnor har utvecklat olika sätt att bedöma den genetiska kvaliteten hos en man, så att deras avkomma får ”goda gener”, och för att undvika inavel, vilken är känd för att orsaka en rad olika problem t. ex. på grund av alleler (genvarianter) ansvariga för recessiva sjukdomar som uppstår vid homozygotitet (Charlesworth & Willis 2009), dvs. identiska allelpar.

Kvinnor verkar inte konsekvent föredra maskulina drag hos män. Testosteron är associerat med parningsframgång men inte med attraktivitet (Peters m. fl. 2008). Den föredragna maskuliniteten hos manliga kroppar varierar också beroende på menstruationscykeln, där preferensen för maskulina drag är som högst när kvinnorna är som mest fertila (Penton-Voak m. fl. 1999, Little m. fl. 2007). Testosteron skapar nämligen en fysiologisk trade-off mellan immunokompetens, dvs. motståndskraften mot sjukdomar och parasiter, och egenskaper som används i sexuell selektion (Folstad & Karter 1992).

Testosteron är även associerat med olika negativa personlighetsdrag, såsom aggression (Kreuz & Rose 1972, Ehrenkranz m. fl. 1974, Rada m. fl. 1976) och brist på empati (Ronay & Carney 2013). Flera av dessa personlighetsdrag är dock sådana som i människans miljö för evolutionär anpassning skulle ha gjort en man till en bättre krigare, vilket i sin tur ökar en

mans evolutionära marknadsvärde. Personens längd har visats i många studier vara en attraktiv egenskap hos män, och den korrelerar med t. ex. bättre hälsa och ekonomi (Pawlowski m. fl. 2000). En stark ökning av testosteron under puberteten orsakar att längdtillväxten stannar (Zachmann m. fl. 1976), på liknande sätt som estrogen hämmar tillväxten hos kvinnor under puberteten (Zachmann m. fl. 1975). För män innebär detta att det finns en trade-off mellan maskulina drag och längd.

I stället för de mest maskulina individerna föredrar kvinnor män vars egenskaper indikerar en bättre motståndskraft mot sjukdomar och parasiter, och därmed också till de immunsuppressiva (försvagande för immunförsvaret) effekterna av testosteron. Adipositet (fetma) verkar vara en bra indikator på männens immunokompetens (Rantala m. fl. 2013). Högre socioekonomisk status visade sig korrelera positivt med bättre immunfunktion och dess fysiologiska markörer hos lettiska män (Luoto m. fl. 2021).

Ansiktsattraktivitet föreslås vara en ärlig signal om immunokompetens hos män (Rantala m. fl. 2012, Phalane m. fl. 2017). Den första studien som visade att ansiktssymmetri bedöms som ett attraktivt attribut genomfördes av Grammer och Thornhill år 1994. Ansiktssymmetri verkar vara en signal om god genetisk kvalitet såtillvida att symmetriska ansikten bedöms som mer attraktiva än asymmetriska ansikten (Jones m. fl. 2001, Rhodes m. fl. 1998). Ansiktssymmetri korrelerar också med bättre kognitivt åldrande hos män (Penke m. fl. 2009), vilket möjligen signalerar bättre genetisk kvalitet på grund av motståndskraft mot varierande stressfaktorer som orsakar asymmetri. Muller och Mazur (1997) fann att ansiktsdominans korrelerar med status hos män. Forskning har också indikerat att ansiktsattraktivitet predicerar inkomstnivå hos män (Ji-eun, Eunkook & Dayk 2018).

Eftersom kvinnors marknadsvärde först och främst är kopplat till fysisk attraktionskraft och dess signaler om reproduktivt värde (Buss 2006) tenderar kvinnor att sänka sina krav på partnerkvalitet i takt med stigande ålder (Campos m. fl. 2002). Finansiell självständighet samvarierar emellertid positivt med ålder och utbildning, vilket minskar kvinnors beroende av partners resurser och sociala status. Detta kan i sin tur möjliggöra ett ökat fokus på genetisk kvalitet vid partnerval (Eagly & Wood 1999).

2.2 Direkta faktorer som påverkar mäns attraktivitet

En preferens för resurser är kanske den äldsta och vanligaste faktorn vid partnerval i djurriket, och t. ex. har brudgåvor observerats hos en rad olika arter, inklusive människor. Enligt Wiederman (1993) är kvinnor 11 gånger mer benägna än män att söka rikedom hos sina

partners. Kvinnor är också mer benägna att gå på dejting med män som har hög inkomst (Guéguen & Lamy 2012). Kvinnor föredrar också män med potential att tjäna pengar i framtiden även om deras nuvarande resurser är begränsade.

Social status syftar på individens position eller rang inom ett samhälle eller en social grupp. Denna status påverkas av faktorer som ekonomisk ställning, yrke, utbildning, familjebakgrund, sociala nätverk och andra sociala markörer som kan påverka hur andra ser på personen. Överallt i världen föredrar kvinnor hög social status hos sin partner mer än vad män gör (Buss 1989:passim, Buunk m. fl. 2002). Praxisen där en person gifter sig med en partner över sin egen samhällsgrupp, kast eller statusmässig position kallas för hypergami. Social status korrelerar med förmågan att skaffa och behålla resurser. En mans sociala status har visats korrelera med attraktiviteten hos hans partner (Buss 2006). Utöver social status tenderar kvinnor att värdera egenskaper kopplade till resursanskaffning hos män, såsom intelligens, ambition, flit (Buss 1989:5 f.) samt en något högre ålder än deras egen (Buss 1989:9). Intelligens anses vara en indikator på en mans förmåga att skaffa och behålla resurser samt är kopplad t. ex. till bättre kommunikation och förmågan att ta hand om barn, förutse faror och lösa problem.

Partnerskopiering (mate choice copying) möjliggör för individer att undvika de potentiella kostnader som är förknippade med att samla information om en potentiell partner. Sannolikheten att välja en dålig partner minskar om många andra är överens om en individs kvalitet. Enligt Waynworth (2007) uppfattas en man som mer attraktiv av kvinnor om han syns i sällskap av en attraktiv (högkvalitativ) kvinnlig partner. Därför ger rikedom och berömmelse exponentiella fördelar för en mans evolutionära marknadsvärde.

2.3 Språk som markör för social prestige i Finland

Under flera århundraden dominerade de svenskspråkiga den styrande samhällseliten i Finland. Skillnaderna i förmögenhet mellan den finsk- och svenskspråkiga befolkningen i Finland är inte bara en välkänd stereotyp (Saarela 2006:44) utan framträder även i studier. Jan Saarela visade i sin artikel ”*De förmögna finlandssvenskarna?*” (2004:passim) samt i sin studie ”*Wealth in Two Ethnic Groups: The Role of Internal Migration Background*”, publicerad i *Finnish Yearbook of Population Research* 42 i 2006 (50 ff.), att det finns en betydande förmögenhetsskillnad mellan finsk- och svenskspråkiga män i Finland. En förmögenhetsskillnad upptäcktes också bland kvinnor, men den var inte lika framträdande (Saarela 2006:50). I Finland är en relativt större andel finlandssvenska män i chefspositioner

jämfört med finskspråkiga män (YLE 2021). Detta påverkar inte bara social status (Buss m. fl. 2020) utan har också en direkt koppling till förmögenhet.

Fetma verkar korrelera med social status i Finland och Sverige och är betydligt vanligare bland individer med låg social status (Rahkonen m. fl. 1997). Finlandssvenskarna lever längre och förblir friskare i ledande positioner (Strandberg m. fl. 2024:passim). Det finns också skillnader mellan den finsk- och svenskspråkiga befolkningen i Finland när det gäller dödlighet, arbetsförmåga och självupplevd hälsa, och skillnaderna är särskilt betydande hos män (Suominen 2014). Finlandssvenska män är i genomsnitt också lite längre än finskspråkiga män (Strandberg m. fl. 2024:975).

Det kan således sägas att de finlandssvenska männen har ett visst övertag när det gäller evolutionärt marknadsvärde, men huruvida denna status förmedlas till den kvinnliga populationen genom språkliga signaler på grund av association till de faktorer som bidrar till ett högre marknadsvärde, som nämnts tidigare i detta kapitel, är en intressant frågeställning. Till sådana språkliga signaler kan räknas t. ex. prosodi samt talets flyt och brytning, vilka fungerar som indikatorer på huruvida talaren är modersmålstalare i det aktuella språket och därigenom uppfattas tillhöra en viss etnisk grupp.

Samtidigt är det möjligt att det finns en preferens för genomsnittlighet, vilket i Finland ofta innebär finskspråkighet. Genomsnittliga ansikten är funktionellt optimala samt signalerar parningskvalitet och återspeglar utvecklingsstabilitet och heterozygositet (en variation av alleler) och därmed ökad motståndskraft mot sjukdomar. Att genomsnittliga ansikten i stort sätt bedöms som attraktiva har visats av Trujillo & Anderson (2023). Det är dock oklart om genomsnittlighetens fördelar för attraktionskraft kan tillämpas på språk.

2.4 Datainsamling och respondenturval

Studien bygger på sju manliga röstklipp där varje deltagare läser upp ett innehållsligt homogent manus på både finska och svenska. Manusens innehåll behandlar generella naturvetenskapliga ämnen, såsom mineral och moln. Syftet med detta beslut är att underlätta analysen av resultaten, då flera potentiellt okontrollerbara variabler därigenom har eliminerats.

Männens olika språkliga bakgrund utgör en varierad analysram för att undersöka de språkliga och socioekonomiska faktorer som kan vara verksamma. Männens ålder sträcker sig från cirka 20-årsåldern till cirka 60-årsåldern. En av männen är en AI-genererad röst skapad med verktyget ElevenLabs och baseras på Hans O. Carlssons röstprofil. Inkluderingen av AI-

rösten säkerställer en jämförelsepunkt för den sverigesvenska mannen (2). Männens språkliga profil kan kort beskrivas på följande sätt:

1. Finska som modersmål. Mild finsk brytning på svenska.
2. Svenska (Sverige) som modersmål. Mild svensk brytning på finska.
3. AI-röst med svenska (Sverige) som ”modersmål”. Mild svensk brytning på finska.
4. Tvåspråkig (finlandssvensk).
5. Finska som modersmål. Inga märkbara finska brytningsdrag på svenska.
6. Finska som modersmål. Flytande på svenska men långsammare taltempo än på finska.
7. Finska som modersmål. Markant brytning och lindrigt nedsatt talflyt på svenska.

Röstklippens språkliga kvalitet analyseras utifrån *uttal* och *talflyt*. *Uttal* syftar på produktionen av fonem och enskilda ord, medan *talflyt* innefattar större helheter, dvs. hur naturligt och modersmålsaktigt talet låter med tanke på t. ex. betoningar och tempo.

Vid sidan av röstklippen utgör en webbenkät en central del av denna studie. Enkäten besvaras av finländska kvinnor över 18 år som identifierar sig som hetero- eller bisexuella och som behärskar både finska och svenska minst på samtalsnivå. Kravet på språkkunskap syftar till att minimera risken för att bristande förståelse av innehållet påverkar bedömningen. Svaren är helt anonyma. All text och alla frågor i enkäten finns både på finska och svenska. Frågorna i enkäten, deras beskrivning, innehåll och svarsalternativ finns i bilaga 1 i slutet av avhandlingen.

Enkätlänken distribuerades per e-post till studerande av nordiska språk vid Åbo universitet samt några studerande vid Åbo Akademi. Länken har delats på Facebook i grupperna Naistenhuone och ÄiTyLit, samt i min egen profil på Facebook och till mina följare på Instagram. Jag har uppmanat mottagarna att sprida länken. Enkäten var öppen från den 3 februari 2025 till den 19 februari 2025.

3 Analys

Enkäten besvarades av 860 kvinnor, varav 818 (95,1 %) angav finska, 40 (4,7 %) svenska och 2 (0,2 %) något annat språk som sitt modersmål. Inledningsvis behandlas varje mans resultat på sina två röstklipp individuellt efter kvinnornas ålder och modersmål samt språkkunskapsnivåer. Senare i detta kapitel analyseras kvinnornas utbildning och ålder samt resultaten från olika landskap på en mer övergripande nivå.

Tabellerna 1-17 visar de genomsnittliga betygen på en skala från 1 till 10 (där 1 motsvarar ”*inte alls attraktiv*” och 10 ”*väldigt attraktiv*”), som tilldelats av den informantgrupp som anges i kolumnen längst till vänster. Tabeller som visar de olika språkkunskapsnivåerna hos de svenskspråkiga kvinnorna har uteslutits. Detta motiveras av att det låga antalet svar från svenskspråkiga kvinnor av olika kunskapsnivåer i finska skulle inte ge ett statistiskt signifikant resultat.

3.1 Man 1

Man 1 har finska som modersmål. Han har en mild finsk brytning på svenska som märks tydligast i hans uttal av fonemet *u* och kombinationen *er*. Talflytet är ungefär likvärdigt i båda språken. Rösten uppfattas som ”vuxen” och har en hög grad av maskulinitet.

Tabell 1. Man 1. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	5,5	5,6
26–35 år	5,3	5,7
36–45 år	5,6	5,9
46–55 år	6,4	5,9
56+ år	6,6	6,5
alla finskspråkiga	5,5	5,8
alla svenskspråkiga	5,3	5,5

Tabellen ovan illustrerar att båda modersmålsgrupperna uppvisar i genomsnitt en viss preferens för den svensktalande versionen av Man 1. Preferensen är 0,3 procentenheter bland de finskspråkiga kvinnorna och 0,2 procentenheter bland de svenskspråkiga kvinnorna. De två äldsta åldersgrupperna prefererar dock den finskspråkiga versionen. Det verkar som att mindre brister i uttal inte leder till minskad attraktionskraft så länge som de inte påverkar det övergripande talflytet.

Det åldersrelaterade mönstret visar att betygen tenderar att öka med stigande ålder hos kvinnorna. Detta resultat korrelerar med tidigare forskning som utförts av Campos m. fl. (2002), dvs. att kvinnor blir mindre krävande över sina partners kvalitet med att de åldras. Skillnaden mellan den yngsta och den äldsta gruppen är 1,1 procentenheter för det finska klippet och 0,9 procentenheter för det svenska.

Tabell 2. Man 1. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	5,5	5,8
avancerad samtalsnivå	5,5	6,2
hög kompetens	5,7	5,0

Tabell 2 visar att preferensen för det svenska röstklippet minskar markant (1,2 procentenheter) bland finskspråkiga kvinnor med hög kompetens i svenska. Detta beror sannolikt på att dessa kvinnor i större utsträckning uppmärksammar att talaren inte är modersmålstalare i svenska.

3.2 Man 2

Man 2 har svenska (Sverige) som modersmål. Han har en mild svensk brytning på finska som märks främst i betoningen av vissa dubbelkonsonant. Han gör fel på ett ord i det finska röstklippet. I övrigt är talflytet ungefär likvärdigt i båda språken. Han har ett anmärkningsvärt mjukt *r*. Rösten uppfattas som ”vuxen” och har en måttlig grad av maskulinitet.

Tabell 3. Man 2. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	2,1	3,2
26–35 år	2,4	3,2
36–45 år	2,8	3,4
46–55 år	2,8	4,3
56+ år	3,9	4,3
alla finskspråkiga	2,5	3,4
alla svenskspråkiga	2,5	2,3

Tabell 3 illustrerar att finskspråkiga kvinnor uppvisar en tydlig (0,9 procentenheter) preferens för den svensktalande versionen. Givet likheterna mellan Man 2 och Man 3 verkar det som att finskspråkiga kvinnor inte uppfattar en sverigesvensk accent i finska som attraktiv utan prefererar tydligt den svenskspråkiga versionen.

De svenskspråkiga tycker om röstklippen ungefär lika mycket, vilket tyder på att en svensk brytning vid tal på finska är en neutral faktor för svenskspråkiga kvinnor i Finland. Samma fenomen syns också för man 3, vars modersmål likaså är sverigesvenska. De svenskspråkiga kvinnorna uppvisar dock en marginell preferens för det finskspråkiga röstklippet (0,2 procentenheter). En möjlig förklaring är att Man 2 tydligen är sverigesvensk. Därmed skulle de kulturella och socioekonomiska faktorerna i Finland inte direkt spela en roll med tanke på hans upplevda marknadsvärde. Å andra sidan kan det röra sig om en statistiskt obetydlig variation med tanke på det begränsade antalet svenskspråkiga respondenter.

Liksom i föregående fall visar tabell 3 att betygen stiger med kvinnornas ålder. För det finska röstklippet är skillnaden mellan den yngsta och den äldsta gruppen 1,8 procentenheter, och för det svenska 1,1 procentenheter.

Tabell 4. Man 2. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	2,4	3,4
avancerad samtalsnivå	2,9	3,9
hög kompetens	2,7	3,0

Tabell 4 illustrerar att preferensen för det svenska röstklippet sjunker vid hög språkkompetens hos de finskspråkiga kvinnorna. Denna tendens liknar den som observerats hos de finskspråkiga männen svenska röstklipp. Mönstret upprepas inte för Man 3, den andra sverigesvenska rösten, eller för den finlandssvenske Man 4. Orsaken till detta är oklar. Dock med tanke på att de finskspråkiga kvinnorna med hög kompetens i svenska reagerar starkare på brister i uttal än i allmänt talflyt – en effekt som framgår när resultaten för alla män jämförs – kan detta resultat möjligen relateras till subtila faktorer i fonemproduktion.

3.3 Man 3

Man 3 är en AI-genererad röst med svenska (Sverige) som ”modersmål”. Han har en mild svensk brytning på finska och uppvisar ungefär likvärdigt talflyt i båda språken. Rösten uppfattas som ”gammal” och har en hög grad av maskulinitet.

Tabell 5. Man 3. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	3,7	4,6
26–35 år	4,1	5,0
36–45 år	4,2	5,1
46–55 år	4,6	6,6
56+ år	5,7	7,1
alla finskspråkiga	4,2	5,2
alla svenskspråkiga	4,5	4,5

Finskspråkiga kvinnor uppvisar en tydlig preferens (1,0 procentenheter) för den svenskspråkiga versionen, som framgår av tabell 5. Givet likheterna mellan de finska röstklippet hos Man 2 och Man 3 verkar det som att en sverigesvensk accent i finska inte upplevs som attraktiv av finskspråkiga kvinnor. De svenskspråkiga kvinnorna har betygsatt de två röstklippet jämnt, vilket i sin tur tyder på att en sverigesvensk accent vid tal på finska är en neutral faktor för svenskspråkiga kvinnor i Finland. Detta är likaså i enlighet med det som observerats hos Man 2.

Även här framträder ett tydligt stigande mönster kopplat till kvinnornas ålder. Vidare är poängskillnaden mellan den yngsta och den äldsta informantgruppen signifikant: 2,0 procentenheter för det finska röstklippet och 2,5 procentenheter för det svenska. Detta beror sannolikt på kvaliteten hos rösten som uppfattas som en äldre mans röst.

Tabell 6. Man 3. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	4,1	5,1
avancerad samtalsnivå	4,8	5,2
hög kompetens	3,7	5,9

Tabell 6 visar att preferensen för det svenska röstklippet ökar i takt med med kunskapsnivån i svenska hos de finskspråkiga kvinnorna. Ökningen är särskilt markant mellan avancerad samtalsnivå och hög kompetens, vilket utgör en tydlig kontrast mot resultaten för Man 2, den andra sverigesvenska rösten, där motsatt mönster observerades.

3.4 Man 4

Man 4 är tvåspråkig (Finland) och uppvisar likvärdigt talflyt i båda språken. Hans svenska röstklipp har en något mer aggressiv inledning. Rösten uppfattas som ”ung” och har en låg grad av maskulinitet.

Tabell 7. Man 4. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	3,1	4,9
26–35 år	2,9	4,8
36–45 år	3,0	4,6
46–55 år	3,8	4,8
56+ år	4,8	5,1
alla finskspråkiga	3,1	4,8
alla svenskspråkiga	2,9	5,5

Tabell 7 visar att både de finsk- och de svenskspråkiga kvinnorna uppvisar en stark preferens (respektive 1,7 och 2,6 procentenheter) för den svenskspråkiga versionen. Detta kan inte bero på uttal eller talflyt eftersom han är modersmålstalare i båda språken, dvs. det finns inga brister i dessa avseenden. Hans svenska röstklipp har en något mer aggressiv inledning, och jag antar att skillnaden i preferens har sin grund i just den faktorn speciellt angående de finskspråkiga kvinnorna. Som tidigare nämnts i avsnitt 2.1 är testosteron associerat med aggression, och även om aggression i många fall är ett negativt personlighetsdrag var det i vår miljö för evolutionär anpassning också en viktig egenskap hos en god krigare och kan därmed signalera genetisk kvalitet. Yngre kvinnor attraheras i högre grad av testosteronassocierade egenskaper. Denna effekt kan kopplas till högre estrogennivåer och fertilitet. Preferensen för det svenska röstklippet minskar med åldern (1,8; 1,9; 1,6; 1,0 och 0,3 procentenheter), vilket stödjer denna hypotes.

Vidare är de svenskspråkiga kvinnornas starka preferens för det svenska röstklippet av stort intresse. De var neutralt inställda (jämba betyg för båda språken) mot både Man 2 och

Man 3 som är sverigesvenska, men uppvisar en stark preferens för det svenska röstklippet när det gäller den finlandssvenska mannen. Detta beror sannolikt delvis på den ovan förklarade effekten, men den särskilt framträdande preferensen har troligen även andra orsaker som kan vara av intresse för vidare forskning. Jan Saarela visade i sin studie *Wealth in Two Ethnic Groups: The Role of Internal Migration Background* (2006:51–54) att förmögenhetsskillnaderna mellan svensk- och finskspråkiga män i Finland kan i stor utsträckning förklaras av intern migration. Dessa resultat tyder på att finlandssvenska kvinnor förknippar finlandssvenska män särskilt starkt med högre social status i jämförelse med finskspråkiga män. Det är också möjligt att språket fungerar som en indikator för gemensamma gener.

Skillnaderna i betyg mellan åldersgrupperna är tydliga för det finska röstklippet (1,7 procentenheter), medan skillnaderna för det svenska klippet är marginella, bara 0,2 procentenheter mellan den yngsta och den äldsta gruppen, och 0,5 procentenheter mellan den lägsta och högsta gruppen. Intressant nog minskar betyget för det svenska klippet lindrigt i åldersgruppen 26–35 och lite mer i åldersgruppen 36–45, för att därefter stiga igen. För det finska klippet är betyget också som lägst i 26–35-gruppen och börjar stiga igen efter 36–45. Detta kan bero på röstens ”unga” karaktär, som tilltalar unga kvinnor men tappar i attraktionskraft bland dem närmare medelåldern, innan kraven för partners kvalitet åter förändras hos äldre kvinnor. Samma mönster upprepas dock inte för man 5, som också har en ”ung” röst. Detta kan bero på t. ex. hans språkkunskaper, prägling eller andra individuella egenskaper hos någon av parterna som påverkar hur rösten uppfattas.

Tabell 8. Man 4. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	3,0	4,7
avancerad samtalsnivå	3,3	5,0
hög kompetens	3,4	5,0

Av tabell 8 framgår det att de finskspråkiga kvinnornas betyg för det svenska röstklippet ökar något i takt med kunskapsnivå i svenska. Betygen är dessutom jämnare än för de sverigesvenska männen, vilket tyder på att språkkompetens spelar en mindre roll i bedömningar för finlandssvenska accenter än för sverigesvenska accenter.

3.5 Man 5

Man 5 har finska som modersmål. Han talar flytande svenska utan någon påtaglig finsk brytning, och uppvisar ungefär likvärdigt talflyt i båda språken. Rösterna uppfattas som ”ung” och har en låg grad av maskulinitet.

Tabell 9. Man 5. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	1,8	2,0
26–35 år	1,8	2,1
36–45 år	2,3	2,2
46–55 år	2,5	3,5
56+ år	3,4	3,0
alla finskspråkiga	2,0	2,3
alla svenskspråkiga	2,2	1,6

Tabell 9 visar att de finskspråkiga kvinnorna prefererar det svenska röstklippet med 0,3 procentenheter, medan de svenskspråkiga kvinnorna tydligt föredrar det finska med en skillnad på 0,6 procentenheter. Trots att det inte finns någon tydlig skillnad i uttalets kvalitet eller talflyt mellan de två röstklippet är det dock möjligt att subtila aspekter av det svenska klippet påverkar upplevelsen av flyt särskilt bland de svenskspråkiga kvinnorna. Som framgår av speciellt man 7 verkar det övergripande talflytet i svenskan leda till den största minskningen i attraktivitet enligt de svenskspråkiga.

Även här syns ett åldersrelaterat mönster: kvinnor tenderar att bli mindre krävande i sina bedömningar med stigande ålder. Skillnaden mellan den yngsta och den äldsta gruppen är 1,6 procentenheter för det finska klippet och 1,0 procentenheter för det svenska. Betyget för det svenska röstklippet minskar dock hos den äldsta gruppen. Detta beror möjligen på röstens ”unga” kvalitet – ett drag som i högre grad tilltalar yngre kvinnor.

Tabell 10. Man 5. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	2,0	2,3
avancerad samtalsnivå	2,2	2,3
hög kompetens	2,4	1,9

Tabell 10 visar att betyget för det svenska röstklippet minskar lindrigt hos de finskspråkiga kvinnorna med hög kompetens i svenska. Minskningen är dock bara 0,4 procentenheter, vilket troligen speglar den ungefärligt likvärdiga språkliga kvaliteten i båda inspelningarna och visar att språkkompetens spelar en relativt liten roll i bedömningar för denna röst.

3.6 Man 6

Man 6 har finska som modersmål. Han har anmärkningsvärt tydligt uttal på svenska och ungefär likvärdigt talflyt i båda språken, men ett långsammare tempo på svenska. Rösten uppfattas som ”gammal” och har en hög grad av maskulinitet.

Tabell 11. Man 6. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	3,5	3,6
26–35 år	3,5	4
36–45 år	4,2	3,8
46–55 år	5,2	5,5
56+ år	6,3	4,4
alla finskspråkiga	3,9	4,1
alla svenskspråkiga	3,8	2,6

Tabell 11 illustrerar att betygen för det finska klippet är ungefär lika höga bland båda modersmålsgrupperna, men de finskspråkiga kvinnorna uppvisar en viss preferens på 0,2 procentenheter för den svenskspråkiga versionen, medan de svenskspråkiga kvinnorna tydligt prefererar det finska röstklippet med 1,2 procentenheter. Detta beror sannolikt på den utomordentligt tydliga artikulationen i det svenska klippet. Överdriven tydlighet innebär också en förlust av flyt och kan leda till något onaturligt tal.

Mönstret där kvinnor blir mindre krävande med åldern framträder tydligt i betygsättningen för det finska röstklippet. Skillnaden mellan den yngsta och den äldsta gruppen är hela 2,8 procentenheter. Detta tyder på att röstens äldre karaktär tilltalar äldre kvinnor mer, vilket stämmer med tidigare observationer. Motsvarande mönster återfinns dock inte i bedömningarna av det svenska röstklippet, vilket antyder att den särskilda stil som präglar den svenska versionen väcker andra reaktioner något oberoende av lyssnarens ålder och är möjligen mer beroende av t. ex. prägling.

Tabell 12. Man 6. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	3,8	4,1
avancerad samtalsnivå	4,2	4,0
hög kompetens	4,5	3,7

En högre kompetensnivå i svenska hos finskspråkiga kvinnor korrelerar med en lägre bedömning av det svenska röstklippet och en högre bedömning av det finska röstklippet, som framgår av tabell 12. Skillnaderna är dock relativt små, vilket antyder att språkkompetens spelar en viss men begränsad roll i hur denna röst uppfattas.

3.7 Man 7

Man 7 har finska som modersmål. Han har en markant brytning och lindrigt nedsatt talflyt främst i form av onaturlig betoning av vissa ord på svenska. Rösten uppfattas som ”vuxen” eller ”gammal” och har en måttlig grad av maskulinitet.

Tabell 13. Man 7. Kvinnornas ålder och modersmål.

kvinnor	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
18–25 år	4,5	4,6
26–35 år	4,4	4,7
36–45 år	5,1	4,6
46–55 år	6,1	5,7
56+ år	7,1	4,9
alla finskspråkiga	4,8	4,9
alla svenskspråkiga	5,0	2,2

Tabell 13 visar att de finskspråkiga kvinnorna bedömer de två röstklippen som ungefär lika attraktiva, men uppvisar en marginell preferens på 0,1 procentenheter för det svenska klippet trots bristerna i både uttal och talflyt. De svenskspråkiga kvinnorna uppvisar däremot en stark preferens (2,2 procentenheter) för det finska röstklippet, vars betyg även är i linje med de finskspråkiga kvinnornas. Den stora skillnaden i preferens tyder på att nedsatt talflyt har den största negativa påverkan på attraktivitet för svenskspråkiga kvinnor.

Den åldersrelaterade minskningen i kravsättning för partners kvalitet framträder återigen i resultaten för det finska röstklippet. Dessutom är skillnaden mellan den yngsta och

den äldsta gruppen betydlig (2,6 procentenheter), vilket troligen beror på att rösten kan uppfattas som en äldre mans röst. Detta mönster upprepas dock inte i resultaten för det svenska klippet, i enlighet med Man 6.

Tabell 14. Man 7. De finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska.

de finskspråkiga kvinnornas kompetens i svenska	röstklippet på finska	röstklippet på svenska
grundläggande samtalsnivå	4,7	4,9
avancerad samtalsnivå	5,4	4,9
hög kompetens	4,6	4,2

Tabell 14 visar att de finskspråkiga kvinnornas preferens för det svenska röstklippet varierar mellan avancerad samtalsnivå och hög språkkompetens. Betyget sjunker med 0,7 procentenheter, vilket återspeglar en något mer betydlig minskning av flyt än hos Man 6 (0,3 procentenheter) och Man 5 (0,4 procentenheter). Den kraftigaste minskningen efter språkkunskap finns dock hos Man 1 (1,2 procentenheter), vars attraktivitet påverkades inte av bristerna i uttalet enligt de svenskspråkiga kvinnorna. Detta tyder på att finskspråkiga kvinnor i högre grad värderar uttal än övergripande talflyt i svenska, till och med vid hög språkkompetens.

3.8 Kvinnornas utbildning och ålder

Av alla kvinnor som besvarade enkäten angav 18 (2,1 %) grundläggande utbildning, 8 (0,9 %) licentiatexamen och 4 (0,5 %) doktorsexamen som sin utbildningsnivå. Det ska tas i beaktande att dessa grupper är begränsade till antalet, vilket innebär att resultaten för dessa kategorier inte nödvändigtvis är statistiskt relevanta.

Tabell 15. Kvinnornas utbildning.

kvinnornas utbildningsnivå	alla finska röstklipp	alla svenska röstklipp	preferens för svensk-språkighet i %-enheter
grundläggande utbildning (n=18)	3	3,7	0,7
yrkesutbildning	3,5	4,0	0,5
gymnasieutbildning	3,8	4,2	0,4
yrkeshögskoleexamen	3,6	4,3	0,7
lägre högskoleexamen	3,8	4,4	0,6

högre högskoleexamen	4,0	4,7	0,7
licentiatexamen (n=8)	4,7	4,3	-0,4
doktorsexamen (n=4)	4,3	3,8	-0,5

De insamlade uppgifterna visar ingen tydlig korrelation mellan kvinnors utbildning och språkpreferens förutom en preferens för finskspråkighet vid hög utbildning. Eftersom utbildning i viss mån korrelerar med ålder, tyder resultaten på att bedömningarna främst är kopplade till den ungefärligt förväntade åldern inom varje utbildningskategori. Det är även möjligt att högre utbildning medför ökad självständighet, vilket kan minska beroendet av ens partner och därigenom leda till något lägre attraktivitetsbedömningar.

Tabell 16. Kvinnornas ålder.

kvinnor	alla finska röstklipp	alla svenska röstklipp	preferens för svenskspråkighet i %-enheter
18–25 år	2,4	4,1	1,7
26–35 år	3,5	4,2	0,7
36–45 år	3,9	4,2	0,3
46–55 år	4,5	5,2	0,7
56+ år	5,4	4,1	-1,3

Svenskspråkighet prefereras i alla åldersgrupper förutom den äldsta gruppen. Preferensen är som högst bland 18–25-åringarna (skillnad på 1,7 procentenheter till finskspråkighet). Det stigande mönstret i attraktivitetsbetygen visar att kvinnornas krav på sina partners kvalitet minskar generellt med åldern.

Gruppen över 56 år prefererar finskspråkiga män med 1,3 procentenheter. Detta resultat kan bero på att kvinnors ökade självständighet vid högre ålder medför en större frihet att prioritera andra egenskaper hos en potentiell partner än social status (Eagly & Wood 1999), såsom genetisk kvalitet eller personlig kompatibilitet. Resultatet samvarierar med preferenserna hos de kvinnor som angav licentiat- eller doktorsexamen som sin utbildningsnivå.

3.9 Landskap

I genomsnitt prefereras svenskspråkighet i alla landskap. Preferensen är som högst i Kymmenedalen, Norra Savolax, Norra Karelen, Södra Savolax och Lappland. Norra Karelen och Södra Savolax är enligt Statistikcentralen (2021) bland landskapen med lägst genomsnittlig inkomst. Preferensen för svenskspråkighet är som lägst i Österbotten, Södra Karelen, Norra Österbotten och Mellersta Finland. Alla dessa landskap har några av de högsta inkomstnivåerna i Finland enligt samma källa. Detta tyder på att preferensen för svenskspråkiga män kan vara mer framträdande bland kvinnor med lägre socioekonomisk status.

Tabell 17. Kvinnornas landskap.

landskap	alla finska röstklipp	alla svenska röstklipp	preferens för svensk- språkighet i %-enheter
Birkaland	3,9	4,6	0,7
Egentliga Finland	3,7	4,4	0,7
Kajanaland (n=8)	3,6	4,1	0,5
Kymmenedalen	3,6	4,9	1,3
Lappland	3,3	4,3	1,0
Mellersta Finland	3,8	4,2	0,4
Mellersta Österbotten	3,7	4,4	0,7
Norra Karelen	2,9	4,0	1,1
Norra Savolax	3,2	4,4	1,2
Norra Österbotten	4,0	4,4	0,4
Nyland	3,7	4,3	0,6
Päijänne-Tavastland	3,7	4,5	0,8
Satakunda	4,0	4,8	0,8
Södra Karelen (n=14)	4,5	4,8	0,3
Södra Savolax (n=13)	3,4	4,4	1,0
Tavastland	4,1	4,6	0,5
Österbotten	3,7	3,9	0,2

Åland har utelämnats från tabell 17 på grund av det begränsade antalet svar (1).

4 Sammanfattning och diskussion

Syftet med denna studie var att utreda om finländska kvinnor anser finsk- eller svenskspråkiga män som mer attraktiva och om dessa preferenser påverkas av kvinnornas ålder, modersmål, utbildning eller kunskapsnivå i språket. Studien intresserar sig också för hurdan påverkan flyt och brytning har på männens attraktivitet, och hur språkpreferenserna varierar i olika landskap i Finland. Som material användes finska och svenska röstinspelningar från sju män med olika språkliga bakgrunder samt en enkät som besvarades av totalt 860 hetero- och bisexuella finländska kvinnor. Undersökningen utgick från både kvantitativa och kvalitativa metoder.

De finskspråkiga kvinnorna uppvisar i genomsnitt en preferens för svenskspråkiga män även om svenska inte är deras modersmål och det finns brister i uttal eller talflyt. Den finskspråkiga populationen har historiskt haft lägre social status i Finland än den svenskspråkiga populationen. I nuläget syns detta i form av till exempel skillnader i förmögenhet, speciellt hos män. Därmed har de finskspråkiga kvinnorna större möjlighet att öka sin sociala status genom att para sig med en svenskspråkig man. Preferensen för svenskspråkighet är i allmänhet som högst bland 18–25-åringarna, och som lägst i gruppen över 56 år som prefererar finskspråkiga män. Svenskspråkiga män prefereras i alla övriga åldersgrupper. Preferensen för svenskspråkighet hos män som inte är modersmålstalare sjunker bland finskspråkiga kvinnor med hög kunskap i svenska, vilket tyder på att kravet för preferensen kan vara den uppfattningen att svenska är talarens modersmål.

De finskspråkiga kvinnorna uppfattar inte en sverigesvensk brytning i finska som ett attraktivt attribut, medan de svenskspråkiga uppfattar den som neutral. Samtidigt uppvisar de svenskspråkiga kvinnorna en stark preferens för svenska när accenten är finlandssvensk, vilket tyder på att finlandssvenska kvinnor korrelerar finlandssvenska män särskilt starkt med en högre social status i jämförelse med finskspråkiga män.

Baserat på denna studie verkar det som att småbrister i svenskt uttal inte minskar mäns attraktivitet enligt de svenskspråkiga kvinnorna, men likvärdiga brister i talets övergripliga flyt gör det. De svenskspråkiga kvinnorna var negativt inställda mot de svenska röstklipp som hade på något sätt nedsatt talflyt. Annars var de positiva eller neutrala. Det är möjligt att flyt i ett språk tolkas som en indikator på intelligens. De finskspråkiga kvinnorna med hög kunskap i svenska reagerade i sin tur starkare på uttalsfel än på nedsatt talflyt.

Svenskspråkighet prefereras av kvinnor i alla landskap i Finland, men preferensen är i genomsnitt starkare i landskap med lägre inkomst. De landskap där preferensen för

svenskspråkighet är som lägst återfinns bland de med högst inkomst i landet. Detta tyder på att kvinnor i viss mån förknippar svenskspråkighet med högre social status hos män i Finland.

Tidigare forskning visar att kvinnor blir mindre krävande över sina partners kvalitet med stigande ålder. Denna studie visar att den minskade graden av selektivitet också är tydlig när potentiella partners utvärderas enbart utifrån rösten. Det genomsnittliga betyget minskade endast för de svenska röstklippen inom den äldsta informantgruppen. Annars ökar betygen med åldern. Ökningen är kraftigare hos de finska röstklippen. Skillnaderna mellan den yngsta och den äldsta gruppen i betygen är större hos män med ”gamla” röster i jämförelse med de män som har ”vuxna” eller ”unga” röster. Det verkar som att kvinnor i viss mån prefererar partners närmare sin egen ålder i stället för mycket äldre eller yngre.

Referenser

Buss, D. M., Durkee, P. K., Bowdle, B. F., Brase, G. L., Shackelford, T. K., Schmitt, D. P., Choe, J. C. & Trofimova, I. (2020). Human Status Criteria: Sex Differences and Similarities Across 14 Nations. *Journal of Personality and Social Psychology* 119(5), s. 979-998.

<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pspa0000206>

Buss, D. M. (1989). Sex Differences in Human Mate Preferences: Evolutionary Hypotheses Tested in 37 Cultures. *Behavioral and Brain Sciences* 12(1), s. 1-14.

https://www.researchgate.net/publication/231858845_Buss_David_M_1989_Sex_Differences_in_Human_Mate_Preferences_Evolutionary_Hypotheses_Testedin_37_Cultures_Behavioral_and_Brain_Sciences

Buss, D. M. (2006). Strategies of Human Mating. *Psychological Topics* 15(2), s. 239-260.

<https://instruction2.mtsac.edu/mcooper/Biology%202/Biology%2017/Exam%203/buss.pdf>

Buunk, B. P., Dijkstra, P., Fetchenhauer, D. & Kenrich, D. T. (2002). Age and Gender Differences in Mate Selection Criteria for Various Involvement Levels. *Personal Relationships* 9(3), s. 271-278. <https://doi.org/10.1111/1475-6811.00018>

Campos, L., Otta, E. & Siqueira, J. (2002). Sex differences in mate selection strategies: Content analyses and responses to personal advertisements in Brazil. *Evolution and Human Behaviour* 23(5), s. 395-406. [https://doi.org/10.1016/S1090-5138\(02\)00099-5](https://doi.org/10.1016/S1090-5138(02)00099-5)

Chand, V. (2009). [v]at is going on? Local and glocal ideologies about Indian English. *Language in Society* 38, s. 393-419. Cambridge University Press.

<https://repository.essex.ac.uk/431/1/chand2009.pdf>

Charlesworth, D. & Willis, J. H. (2009). The genetics of inbreeding depression. *Nature Reviews Genetics* 10, s. 783-796. <https://doi.org/10.1038/nrg2664>

Council of Europe, 2020: Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Council of Europe. <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>

Eagly, A. H. & Wood, W. (1999). The origins of sex differences in human behavior: Evolved dispositions versus social roles. *American Psychologist* 54(6), s. 408-423.

<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0003-066X.54.6.408>

Ehrenkranz, J., Bliss, E., Sheard, M. H. (1974). Plasma Testosterone: Correlation with Aggressive Behavior and Social Dominance in Man. *Psychosomatic Medicine* 36(6), s. 469-475.

https://journals.lww.com/bsam/abstract/1974/11000/plasma_testosterone_correlation_with_aggressive.2.aspx

ElevenLabs (2025). <https://elevenlabs.io/> [4.5.2025]

Folstad, I. & Karter A. J. (1992). Parasites, Bright Males, and the Immunocompetence Handicap. *The American Naturalist* 139(3). <https://doi.org/10.1086/285346>

Geary, D. C., Vigil, J. & Byrd-Craven, J. Evolution of human mate choice. *The Journal of Sex Research* 41(1). <https://doi.org/10.1080/00224490409552211>

Grammer, K. & Thornhill, R. (1994). Human (*Homo sapiens*) Facial Attractiveness and Sexual Selection: The Role of Symmetry and Averageness. *Journal of Comparative Psychology* 108(3), s. 233-242. <http://dx.doi.org/10.1037/0735-7036.108.3.233>

Guéguen, N. & Lamy, L. (2012). Men's Social Status and Attractiveness: Women's Receptivity to Men's Date Requests. *Swiss Journal of Psychology* 71(3), s. 157-160. <http://dx.doi.org/10.1024/1421-0185/a000083>

Ji-eun, S., Eunkook, M. S. & Dayk, J. (2018). Mate value at a glance: Facial attractiveness reveals women's waist-to-hip ratio and men's household income. *Personality and Individual Differences* 135, s. 128-130. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.07.014>

Jones, B. C., Little, A. C., Penton-Voak, I. S., Tiddeman, B. P., Burt, D. M. & Perrett, D. I. (2001). Facial symmetry and judgements of apparent health: Support for a "good genes"

explanations of the attractiveness-symmetry relationship. *Evolution and Human Behaviour* 22(6), s. 417-429. [https://doi.org/10.1016/S1090-5138\(01\)00083-6](https://doi.org/10.1016/S1090-5138(01)00083-6)

Kreuz, L. E. & Rose, R. M. (1972). Assessment of Aggressive Behaviour and Plasma Testosterone in a Young Criminal Population. *Psychosomatic Medicine* 34(4), s. 321-332. https://journals.lww.com/bsam/abstract/1972/07000/assessment_of_aggressive_behavior_and_plasma.6.aspx

Little, A. C., Jones, B. C. & Burriss, R. P. (2007). Preferences for masculinity in male bodies change across the menstrual cycle. *Hormones and Behaviour* 51(5), s. 633-639. <https://doi.org/10.1016/j.yhbeh.2007.03.006>

Luoto, S., Krama, T., Rubika, A., Borráz-León, J. I., Trakimas, G., Elferts, D., Skrinda, I., Krams, R., Moore, F. R., Birbele, E., Kaminska, I., Contreras-Garduño, J., Rantala, M. J., Krams, I. A. (2021). Socioeconomic position, immune function, and its physiological markers. *Psychoneuroendocrinology* 127(105202). <https://doi.org/10.1016/j.psyneuen.2021.105202>

Muller, U. & Mazur, A. (1997). Facial dominance in Homo sapiens as honest signaling of male quality. *Behavioral Ecology* 8(5), 569-579. <https://doi.org/10.1093/beheco/8.5.569>

Pawlowski, B., Dunbar, R. I. M. & Lipowicz, A. (2000). Tall men have more reproductive success. *Nature* 403(156). <https://doi.org/10.1038/35003107>

Penke, L., Bates, T. C., Gow, A. J., Pattie, A., Starr, J. M., Jones, B. C., Perrett, D. I. & Deary, I. J. (2009). Symmetric faces are a sign of successful cognitive aging. *Evolution and Human Behaviour* 30(6), s. 429-437. <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2009.06.001>

Penton-Voak, I., Perrett, D., Castles, D., Kobayashi, T., Burt, D. M., Murray, L. K. & Minamisawa, R. (1999). Menstrual cycle alters face preference. *Nature* 399, s. 741-742. <https://doi.org/10.1038/21557>

Peters, M., Simmons, L. W. & Rhodes, G. (2008). Testosterone is associated with mating success but not attractiveness or masculinity in human males. *Animal Behaviour* 76(2), s. 297-303. <https://doi.org/10.1016/j.anbehav.2008.02.008>

Phalane, K. G., Tribe, C., Steel, H. C., Cholo, M. & Coetzee, V. (2017). Facial appearance reveals immunity in African men. *Scientific Reports* 7(1). <http://dx.doi.org/10.1038/s41598-017-08015-9>

Rada, R. T., Kellner, R. & Winslow W. W. (1976). Plasma Testosterone and Aggressive Behaviour. *Psychosomatics* 17(3), s. 138-142. [https://doi.org/10.1016/S0033-3182\(76\)71132-0](https://doi.org/10.1016/S0033-3182(76)71132-0)

Rahkonen, O., Lungberg, O., Lahelma, E. & Huuhka, M. (1997). Painoindeksi ja sosiaalinen asema Suomessa ja Ruotsissa. *Lääkärilehti*, 15, 1807. Hämtad 25.2.2025. <https://www.laakarilehti.fi/tieteessa/alkuperaistutkimukset/painoindeksi-ja-sosiaalinen-asema-suomessa-ja-ruotsissa/>

Rantala, M. J., Coetzee, V., Moore, F. R., Skrinda, I., Kecko, S., Krama, T., Kivleniece, I. & Krams, I. (2013). Adiposity, compared with masculinity, serves as a more valid cue to immunocompetence in human mate choice. *Proc Biol Sci* 280(1751). <https://doi.org/10.1098/rspb.2012.2495>

Rantala, M. J., Moore, F. R., Skrinda, I., Krama, T., Kivleniece, I., Kecko, S. & Krams, I. (2012). Evidence for the stress-linked immunocompetence handicap hypothesis in humans. *Nature Communications* 3(694). <https://doi.org/10.1038/ncomms1696>

Rhodes, G., Proffitt, F., Grady, J. M. & Sumich, A. (1998). Facial symmetry and the perception of beauty. *Psychonomic Bulletin & Review* 5, s. 659-669. <https://doi.org/10.3758/BF03208842>

Ronay, R. & Carney, D. R. (2013). Testosterone's Negative Relationship With Empathic Accuracy and Perceived Leadership Ability. *Social Psychological and Personality Science* 4(1), s. 92-99. <https://doi.org/10.1177/1948550612442395>

Saarela, J. (2004). De förmögna finlandssvenskarna? *JANUS* 12(1), s. 80-96.
[https://users.abo.fi/jsaarela/manuscripts/Janus,%202004,%2012\(1\),%2080-96.pdf](https://users.abo.fi/jsaarela/manuscripts/Janus,%202004,%2012(1),%2080-96.pdf)

Saarela, J. (2006). Wealth in Two Ethnic Groups: The Role of Internal Migration Background. *Finnish Yearbook of Population Research* 42, s. 43-64.
<https://users.abo.fi/jsaarela/manuscripts/Finnish%20Yearbook%20of%20Population%20Research,%202006,%2042,%2043-64.pdf>

Statistikcentralen 2021: Lönestrukturstatistik 2019. https://stat.fi/til/pra/2019/pra_2019_2021-03-11_sv.pdf

Strandberg, T., Urtamo, A., Pitkälä, K., von Bonsdorff, M. & Kivimäki, M. (2024). Suomen- ja ruotsinkielisten johtajien kuolleisuus: lähes 60 vuoden seurantalutkimus. *Duodecim* 140, s. 973-979. <https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo18280.pdf>

Suominen, S. (2014). Maamme ruotsin- ja suomenkielisen väestön terveyserot. *Duodecim* 130(2), s. 161-167. <https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo11446.pdf>

Trujillo, L. T. & Anderson, E. M. (2023). Facial typicality and attractiveness reflect an ideal dimension of face structure. *Cognitive Psychology* 140(101541).
<https://doi.org/10.1016/j.cogpsych.2022.101541>

Waynworth, D. (2007). Mate Choice Copying in Humans. *Hum Nat* 18(3), s. 264-271.
<https://doi.org/10.1007/s12110-007-9004-2>

Wiederman, M. W. (1993). Evolved gender differences in mate preferences: Evidence from personal advertisements. *Ethology & Sociobiology* 14(5), s. 331-351.
[https://doi.org/10.1016/0162-3095\(93\)90003-Z](https://doi.org/10.1016/0162-3095(93)90003-Z)

YLE, 2021: 'Rapport: Finlandssvensken lever längre, skiljer sig sällan och når oftare chefspositioner än finskspråkiga'. Hämtad 25.2.2025. <https://yle.fi/a/7-10001026>

Zachmann, M., Ferrandez, A., Mürset, G. & Prader, A. (1975). Estrogen treatment of excessively tall girls. *Helv Paediatr Acta* 30(1), s. 11-30.

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/169220/>

Zachmann, M., Ferrandez, A., Mürset, G., Gnehm, H. E. & Prader, A. (1976). Testosterone treatment of excessively tall boys. *J Pediatr* 88(1), s. 116-123. [https://doi.org/10.1016/s0022-](https://doi.org/10.1016/s0022-3476(76)80742-1)

[3476\(76\)80742-1](https://doi.org/10.1016/s0022-3476(76)80742-1)

Bilagor

Bilaga 1. Frågorna i Webropol-enkäten

Fråga 1. Ålder.

- Svartalternativ: 18-25, 26-35, 36-45, 46-55 och 56+.

Fråga 2. Landskap.

- Svartalternativ: Birkaland, Egentliga Finland, Kajanaland, Kymmenedalen, Lappland, Mellersta Finland, Mellersta Österbotten, Norra Karelen, Norra Savolax, Norra Österbotten, Nyland, Päijänne-Tavastland, Satakunda, Södra Karelen, Södra Savolax, Tavastland, Österbotten och Åland.

Fråga 3. Utbildning.

- Svartalternativ: grundläggande utbildning, gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleexamen, lägre högskoleexamen, högre högskoleexamen, licentiatexamen och doktorsexamen.

Fråga 4. Modersmål.

- Beskrivning: Om du är tvåspråkig, välj det starkare/närmare språket.
- Svartalternativ: finska, svenska och annat.

Fråga 5. Kunskapsnivå i det svagare språket.

- Beskrivning: Välj det närmaste alternativet.
- Svartalternativ:
 - Jag klarar av att sköta mitt dagliga liv på språket i fråga och diskutera saker på en grundläggande nivå.
 - Jag kan hantera olika situationer på språket i fråga och diskutera komplexa och abstrakta begrepp.
 - Jag kan använda språket nästan lika bra som mitt starkaste språk.

Fråga 6-19. Hur attraktiv anser du att talaren är?

- Beskrivning: Betygsätt rösklipppet från 1-10 baserat på hur attraktiv du tycker att talaren verkar baserat på klippet. Tänk inte för mycket på ditt svar utan lita hellre på snabb intuition. Den har ofta rätt!
- Innehåll: En slumpmässigt valt rostinspelning från en man.
- Svartalternativ: 1-10 (1 = inte alls attraktiv, 10 = väldigt attraktiv).